

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 33. Bavaria a Suecis fœde devastata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

Sæc. XVII. stitutione omnino eadem facta & om-
 A. C. 1648. nes ferme querelæ, explicatius licet,
contineantur, quæ in Palafoxii epistola
 leguntur, proin illius æque ac propo-
 sitorum ausuum veritas ex ipso diplo-
 mate Pontificio ad oculum demonstre-
 tur, aut saltem hæc in Indiis contra
 Episcopum vere fuisse attentata, et si
 hæc epistola non esset Palafoxii, ne-
 gari ultra non poterit.

§. XXXIII.

Bavaria a Suecis fœde devastata.

Calmet hist. Univers. liv. 101. pag 59. Adlzr. Annual. Boic. p. 3. l. 33. **E**rat quidem hic annus triennalis Belli postremus, Catholicis tamen, & præcipue Bavaris longe funestissimus; quippe Urangelius Suecici exercitus Dux Königsmarckii & Hassiæ Landgravi copias auctus, ineunte hoc anno Visurgin trajecit, Bavaros, qui jamjam Bischofsheimium ad Tuberum amnem & Werthemium oppidum expugnaverant, repulsurus: opportune tamen Cæsarei haud procul Ochsenfurto sese Bavaris junxere, ac die vigesima quarta Martii prope Neoburgum Danubium trajicientes hostem, ne ad interiora Baviarum penetraret, prohibere nitebantur; nuntiatum enim, quod jamjam Turrenius Vice - Comes, qui cum octo circiter millibus Palatinum in-
 sede-

federat, Urangelio junctus Rhenum Sæc. XVII.
 prope Lauingam transire pararet, ac A. C. 1648.
 Winsheimium ejectis Bavaris expu-
 gnata Dilinga, Hæchstadium & Gun-
 delfingam ceteraque Nortlingæ circum-
 vicina loca deditione cepisset. Pro-
 motis igitur castris, Cæsareo - Boicæ
 legiones, Donawertha hosti relicta,
 Ginsburgi stativa habuere, ubi vario
 Marte velitares intercessere conflictus:
 Sueco-Galli interea arcem Wallerstei-
 niam, Harburgum, Catzensteinium,
 Boxbergam, pluresque alias urbes aut
 vi aut deditione captas incendiis, ac
 rapinis fœde devastarunt, tandem vero
 Lauingæ necnon Leipheimii Danubium
 trajecerunt, frustra obsistentibus Ba-
 varo-Cæsareis, qui die decima septi-
 ma Maij castra Augustam versus redu-
 cere compulsi sunt: Hos vero Königs-
 marchius & Fridericus Hassiæ Land-
 gravius ad Susmerhusium assecuti, tanto
 impetu invasere, ut eos non sine clade
 in fugam agerent, ipso Melandro seu
 Comite Holzaphelio in primo certami-
 ne graviter vulnerato, qui Augustam
 delatus eadem nocte obiit: Insequen-
 tium tamen rabiem Cæsarei trans
 Schmitterum amnem sistebant, ubi
 Suecis trajectum molientibus, & Cæ-
 sareis ad seram usque noctem fortiter
 resistentibus redintegratum est prælium,

Sæc. XVII. æquato tamen utrinque damno, Cæsareo - Boici, ordinibus minime turbatis, A. C. 1648 Fridbergam castra transfulerunt, ne foederati Lycum trajicerent, obistentes. Verum improvido prorsus consilio factum, ut Cronsfeldius Comes, cui Maximilianus Bavarix Dux hostem a citimis Bavarix finibus arcendi curam demandaverat, omissa Lyci defensione ad Bavarix interiora recederet; inde enim captata occasione Gallo-Sueci Lyco superato totam cis - Oenam Baviariam devastarunt, ac Frisingam, & Mosburgum nullo negotio occuparunt; unde Maximilianus, ne tantæ calamitatis spectator esse cogeretur, cum Aula Salisburgum secessit, Cronsfeldium vero Mooachii in custodiam tradi jussit, Interim Urangelius Landshutum invasit, incendioque suburbio in deditionem recepit, civibus vicies mille florenis incendium, urbisque direptionem redimere coactis: Capta urbe Prædicantes in SS. Martini & Jodoci Templis conciones habuere, ac Lutheranam synaxin distribuerunt, in sacras tamen imagines, inque res Deo dicatas minore furore quam olim Vinarienses, desævierunt, divina ultione, qua plures sacrilegi subito castigati fuerant, territi: Demum tota cis Oenum Bavaria incendiis & depredatio-

dationibus exhausta, Gallo-Sueci si-
 gna ad Oenum protulere, ut ea etiam
 devastata Bavariae parte aditum in su-
 periores Austriam sibi panderent. Er-
 go Wasserburgum, incassum tamen, ob-
 fidem, direptoque Rosenheimio Mul-
 dorffium occupant, dejectumque pon-
 tem, ut Oenum trajicere possent, im-
 pigro labore reparare satagunt: verum
 Bavari ex opposito propugnaculo tam
 assiduum globorum procellam in operas
 effudere, ut Piccolominio Duce, quem
 Cæsar Holzapfelio subrogaverat, cum
 recenti milite in opem accurrente, Sueci
 desperato Oeni trajectu Neomarcum &
 Eggenfeldam die sexta Julii secederent,
 relictis ubique incendiariae crudelitatis
 vestigiis. Postmodum crebra, levia
 tamen committebantur prælia, Suecis
 nunc victis, nunc victoribus: ubi vero
 Urangelius venationi intentus, a Joanne
 de Werth prope Dachavium magna
 clade in fugam actus fuerat, post con-
 sumptam, grassationibus & irrita expe-
 ditione æstatem Sueco-Gallie Bavaria
 excedere decreverunt, ut tamen prius
 sævitiae suæ monumenta posteris relin-
 querent, cuncta, per quæ transibant
 loca, ferro flammaque devastarunt.

§. XXXIV.